

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXXIII. évfolyam. 77. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	— — — —	24 kor.
Félévre	— — — —	12 .
Nagybörze	— — — —	6 .
Egy hóra	— — — —	2 .
— Egyes szám ára 8 fill.		—

Hirdetések

■ kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 5.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybörzék.

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdájá
Nagybörzék. Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybörzék, 1904.

Uj remények, uj örömök.

Nagybörzék, április 5.

A télutó viharai járnak még az orszá-
gon át, mintha el akarák jünni a közelgő
tavaszt; csillogó hópelyhek mutatkoznak
még, kísérteties táncokkal kerülvén a levegő-
ben, mintha melege és napsugárra gon-
dolni szabad nem lenne his mégis ébre-
deznek és duzzadnak már a csirák a
barázdás föld méhében, a még dermedt
faágakon bimbózó hajtások mutatkoznak.
Igen, a természet megmásíthatlan törvények
utján halad: a tavasz közeleg, új reményt,
új örömet ébreszt mindenütt. Mindenütt,
— a magyar nemzet szívében is.

Mily soká kellett szenvednie a harcok
rombolása alatt, melyek megemmisüléssel,
megdermedéssel fenyegettek. Mily gyakran
vót a láthatár oly mély sötétségbe bur-
kolva, hogy alig hitte volna valaki, hogy
a tornyosuló fellegetek el lehessen oszlatni.
Ekkor egyszerre győztesen keresztül tört
a nap és enyhébb világságtól itatott
levegő kezdett lengedezni. Igen, a nemzet-
ben — reméljük — le van győzve a
komorság, az aggódó várakozások tele; a
népképviselőben, ennek valamennyi bizott-
ságában, minden miniszteriumban serényen
dolgoznak, hintik a vetőmagot, megterem-
tik egy aranyos aratás feltételeit. Főleg itt
esik össze a csillagászati tavazzsal a nem-
zeti feltámadás is.

Nálunk is bebizonyul, hogy az egész-
séges csirák ezrei ébrednek, hogy bimbó
bimbó mellé sorakozik a nemzetnek már
kiszáradtá lett jól te fáján. Most kell csak
igazán gondos munkával kedvezni az érés-
nek; ami nő és virulni kezd, meg kell
óvi attól, hogy férges legyen, mielőtt
megérik.

Ez azonban csak úgy megy, ha, miként
a kertésznek a növények virulásának és

növésének helyes ismerete szükséges, a
nemzet virulásának és gyarapodásának
helyes ismerete is megvan azoknál is, kik
a nemzet sorsát vezetik, de megvan a nem-
zet minden egyes tagjánál is. Tehát a nem-
zeti felismerés husvétjára is szüksé-
günk van, mely csak akkor vonul fel, csak
akkor áll be mint a telet legyőző tavasz,
ha erőnk mértékét mindenütt méltányol-
juk, a nemzeti munkát a szerint szervez-
zük és nem engedjük magunkat csalékony
kilátások által a már hirhetté vált lég-
várépítésként elcsábítani és tévutra ve-
zetetni.

Csak ha ez sikerül, lesz ismét a nem-
zet sikerben gazdag kovácsa a maga sor-
sának, akkor remélheti e tavasztól, hogy
virágdus nyár és gyümölcsösztő ősz fog
utána következni.

HIREK

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
délutól 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól
1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész
nap nyitva marad.

— Fekete husvét. A megváltás ragyogó
ünnepe nem igen hozott derűt a természetbe s
bizony fekete husvétünk volt nagy részben. Nagy-
szombaton a zuhogó zápor elmosta a magasztos
föltámadási körmenetet s a templomba szorult
az ünnepelő ajtatos közönség. A két ünnepnap is
őszi szürkeségben folyt le s csak annyira respek-
tálta az idő az emberek örömnepét, hogy esőt
nem zudított a nyakunk közé, sőt husvéthétjén
délután a nap is ránk mosolygott. Ez a derű sem
maradt állandó, mert ma reggelre ismét esőre és
sárira ébredtünk. A szürke husvétű idő inkább
az áhitatnak kedvezett s a róm. kath. templom
mindkét napon tele volt ajtatos közönséggel.

— Nemeth püspök jubileuma. Németh
József fölszentelt püspök, a csanádi egyházmegye
nagyérdemű vikáriusa, folyó hó 16-án ünnepli
püspökké való fölszentelésének harmincadik
évfordulóját. A ritka jubileum méltó megünne-
pülésére egyházmegyeszerte nagy előkészületeket
tesznek.

— Fényes esküvő. Fényes nászünnepe foly-
t le tegnap déliben Nagybörzéken. Horogszent
Szilágyi Gyula csanádvarmegyei nagybirtokos-
vezette ugyanis oltárhoz néhai Vécsey István nagy-
börzékereki ügyvéd és neje, szül. bobdai Gyer-
tyánffy Eleonora hájos és nagyműveltségű
leányát, Gabriella kisasszonyt. A ritka szép
nászünnepeken a családtagokon kívül nagyszámu
előkelő vendégsereg vett részt, melynek soraiban
ott láttuk: dr. Dellimanics Lajosné, ifj.
Gyertyánffy Lászlóné szül. Czifra Fannyt, dr.
Gyertyánffy Jenőné, Vécsey Béláné,
Vécsey Zsigmondné, Szilágyi Erzsébetet,
Szöllősy Kálmánét, Kuliffay Lajosné,
Szilágyi Gyuláné szül. Markovics Emmát,
Pap Lilit, Szöllősy Sárkát, dr. Dellima-
nics Lajos főispánt, Jankovics László gróf
volt zalamegyei főispánt, Gyertyánffy Lászlót,
ifj. Purgly Jánost, Daniel Endrét, dr. Gyer-
tyánffy Jenőt, Szöllősy Kálmánt, id. Daniel
Pált, dr. Magyaróssy Eleket, id. Szilágyi
Gyulát, Vécsey Zsigmondot, Vécsey Gézá,
Kuliffay Andor, Kuliffay Győzőt, Szöl-
lősy Gézá, Szöllősy Bélát stb. A Vécseyek
Széchenyi-parti régi kuriájából gyönyörű kocsi-
sorban vonult föl a násznép a városházához,
ahol a polgári esketés folyt le. A meny-
asszonyt pompás négyesfogat röpitette el a nász-
háztól a városházára, ahol Pachtenkirch
Oszkár br. állami anyakönyvvezető adta össze a
jegyespart. Innen a násznép kocsin a róm. kath.
plébánia-templomba hajtatott. A templomban,
mely zsufolásig megtelt előkelő közönséggel,
Lohengrin nászindulójának lélekemelő akkordjai
mellett vonult be a fényes násznép. Az egyházi
esketést Szabó Ferenc apátplébános, ország-
gyűlési képviselő és járdányházi Kovács Lajos

A „TORONTÁL” tárcája.

A csizmám.

(Dánból.)

Az 1864-iki békekötés után szálltam Schles-
wigból Helsingörbe költözökdelek.

Hét esztendő volt akkor, tehát iskolába
kellet járnom; apám — akkor sehogysam tudtam
megérteni, miért — előbb az elemi iskolába iratott.

Persze csakhamar a reálsiskolába vonultam
át, hiszen a boldogság olyan rövid szokott lenni.
Elemista korom boldog idő volt, talán legboldo-
gabb ideje életemnek.

Mennyi alamhaj hullott azóta is ölembé,
mennyi almát kaptarintottam azóta is, nagy erő-
feszítéssel kapaszkodva föl vékony törzsekre, de
olyan boldog, amilyen a helsingóri iskolában
voltam, sohasem lettem többé.

Kántalmi jártam társaimmal temetéseken és
bizonyára szebben énekeltem, mint most, mert
olyan nagyon meg voltam indulva mindig, hogy
a gyászkeret ritka nagy, jóságú fiúnak vélt.

De egyébként is sikerem volt mindenféle
s ezt főképp annak a körülménynek köszön-
hettem, hogy osztályomban — de táján az egész
iskolában — én voltam az egyedüli, aki —
csizmában járt.

Társaim facipőben jártak vagy meztláb.

Könnyű belátni, mekkora fölénybe juttatott
ez a körülmény.

Szinte olyan voltam a többi között, mint
egy király; igaz, hogy éppen a híres csizma
miatt gyakran volt részem verésben is, no de
hisz ez a királyokkal is megeshetik.

Bamulat, irigység, ütlek, mindez hozzájárult
ahhoz, hogy helyzetem kivételessé váljék s hogy
helyzetem kivételes, azt én nagyon jól tudtam.

Egy napon, tíz perc idején, hátammal a
játékhegy falának támaszkodva álltam és vajas-
kenyereztem. Egyszerre valami különös kifejezést
veszek észre a velem szemközt álló fiun — valami
sajátságos kifejezést, amelyet sohasem fogok el-
feledni.

Előbb a csizmám nézte, azután engemet.
Egyet sem szólt, a szemé azonban elég érthetően
beszélt: elmondta, hogy nagyon szeretné ő is a
csizmát s hogy el is venné, ha tehetné.

Gyűlölség, éhség és irigység beszélt ékes-
szóloán abból a tekintetből.

Természetesen eszem ágában sem volt, hogy
nekiadjam csizmámot. A csizma — gondoltam
— az enyém, biztosnak érzem magamat benne
és ha arra kerül, majd tudom, hogyan védel-
mezem meg. Egy pillanatig sem haboztam, el-
dobtam vajaskenyeremet és ököibe szoritottam
markomat. Beláttam, hogy össze kell verekednünk
és összeverekedtünk.

Sok esztendővel utóbb, mint fiatal diák, meg-
hittam egyszer magamhoz vacsorára egy szegény
kölögőmat.

Szobám berendezése ugyan egyáltalán nem
volt fényűző, de társam igen izlésesnek, elő-
kelőnek látta. Az asztalnál ültünk és ettünk.

Vendégemnek bizonyára az az asztal jutott
eszébe, amelynél testvéreivel szokott ülni, az az
asztal, amely körül anyyi volt az evő s amelyen
olyan kevés az enni való.

Talán valami meggondolatlan szó is esett,
ami megbánhatta — nem emlékszem már.

Egyszerre annak az elemista osztálytársam-
nak arckifejezését pillantottam meg az ő ar-
cán is.

Mintha megrántottak volna . . . önkente-
lenül visszakaptam lábamat a szék alá. Abban a
nyomban eszembe jutott gyermekkoromban sokak-
tól megkivánt, sokaktól irigylet csizmám s ugy

tetszett, mintha az a csizma most is a lábamon
volna még . . . mintha szemben ülő barátomon
facipő volna . . .

Valami igen kelletlen, neheztelő érzés fo-
gott el. Ugy tetszett, hogy barátom irigysége
utálatos és visszataszító. Am ugyanakkor tudá-
tára jutottam, miért kellett így érezni s miért
nem másépp. Sajnálni kezdtem s ettől azután
helyreállt lelkelem egyensúlya.

Azóta . . .

Sokszor, sokszor láttam azóta elemista
osztálytársam arca kifejezését. Van olyan nap,
amikor valósággal üldöz ez a kifejezés. Hol valami
rongyos ember arcán jelentkezik, aki alamizsná-
ért csönget be hozzám, hol egy-egy iszákos vere-
kedőn, hol egy-egy undorítóan csuszó-mászó
lakaj ábrázatán, vagy valakién, akárkién, idegen,
ismeretlen emberén, aki az állomás perronján
áll és a vonat után néz, amelyen elutazom. Hol
meg egy arcon, amely annak a vendégülnek abla-
kához nyomódik, amely előtt elhaladok. Vagy
pedig az egész csak képzelet játéka, kép, amely
egy jó szivar füstjéből alakul ki, amelyben gyö-
nyörűségem telik.

Ez mindig és újra meg újra előáll bennem
az a bizonytalan, az a határozatlan érzés, mintha
megint az elemi iskolában volnék, állnék a játék-
hely falának dőlve, fényesre kefélt csizmában,
meztlábás társaim közepett.

Néha valósággal restellem csizmás voltomat.
Megasik, hogy dühbe gurulok és rátámadok dur-
ván egy-egy koldusra, aztán el akarom hitetni
magammal, hogy ideges volnék.

Mihelyt azonban elmúlik ez a hangulat,
kétszeresen megszegyenítettnek érzem magamat;
mert az a csekély vigaszom sem jut, hogy ala-
mizsnát adtam volna meztlábás testvéremnek.

Ewald Károly.

segédlelkész, a völégény ifjúkori barátja végezték. Násznagyok voltak: a völégény részéről jászóshelyi ifj. Purgel János mezőkövécsházi nagybirtokos, a menyasszony részéről pedig dr. bobdai Gyertyánffy László grévi nagybirtokos. Koszorupárok voltak: Pap Lili és Szilágyi Kálmán huszárhadnagy, továbbá Szilágyi Margitka és Kuliffay Győző. A nászasszonyi tisztet özv. bobdai Gyertyánffy Lászlóné sz. terpesdi Markovics Gabriella urnő töltötte be. A templomból a násznép a kaszinóvendéglőbe hajtatott, ahol pompás lakoma várakozott rájuk. A lakomán, melyen a fősorolotakon kívül Szabó Ferencz apátplébános, országgyűlési képviselő és Kovács Lajos segédlelkész is részt vett természetesen számos felköszöntő hangzott el. Az első felköszöntőt dr. Gyertyánffy László násznagy mondotta az új házaspár. Ezenkívül még sok felköszöntő hangzott el részint az örömszülőkre, részint pedig a násznagyokra. A kaszinóból a násznép az örömanya vendégszerető házába hajtatott, ahol szintén pompás lakoma volt, amely az esti órákig tartott. Este az új házaspár a völégény kunágotai birtokára utazott.

— **Az iparhatósági megbízottak ülése.** A városi tanács mint iparhatóság mellé rendelt iparhatósági megbízottak ma délelőtt tartották első ügyedévi ülésüket Klementics Ferenc elnöklésével. Az ülésen konstataáltak, hogy úgy a műhelyekben, mint az iparügyi elöljáróságon és az iparos tanácsoknál mindent a legnagyobb rendben találtak.

— **A pancsovai polgármester kitüntetése.** Mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, a király Pancsova város polgármesterének, Mattanovics Adolfnak buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Esküvő.** Baaden Károly, a budapesti Schreiber-cég üvegyárának tisztviselője. Baaden Károlynak, a nagybecskereki központi állami iskola igazgatójának fia, ma délelőtt vezette oltárhoz Budapesten Géczy M. budapesti háztulajdonos szerzetreméltó leányát, Katicát.

— **Földrengés Nagybecskereken.** Az ideai husvétünnepnapok némi szenzációval szolgáltak. Husvét hétfőjén dél felé ugyanis megrendült a föld s megindult minden, ami könnyebben ingatható. Az igaz, hogy csak igen szeliden ért bennünket a földrengés és a legtöbb ember nem is érezte, de annál inkább érezték a függő tárgyak, a melyek tegnap délelőtt 11 óra 35 perckor egyszerre csak általános egyetértéssel szép csöndesen himbálózni kezdtek. A szabadban egyáltalán nem lehetett érezni, de a szobákban a függő lámpák megindultak, mint az ingaórák s a fölön levő tárgyak is megremegtek. Az egész hullámszerű földrengés, amennyire hozzávaló eszközök nélkül ki lehet számítani, talán két másodpercig tartott s ezután ismét rendes hétköznapi útjára tért a föld s a husvétünnep elmúlt.

A földrengésben különben, természetesen, nem csak nekünk volt részünk, de másutt is Torontálban, még pedig egyes helyeken valamivel erősebb mértékben ingadozott a föld. Így például mint Torontálszécsányból jelentik lapunknak, ott tegnap délelőtt 11 óra 27 perckor érezték a földrengést s intén hullámszerű mozgással kelet-nyugati irányban, de ezt a hullámzást kisebb lökések is előzte meg, amely ugyan nem okozott semmi kárt sem, de jobban megrázta az ingó holmikat, mint nálunk.

— **Negyven évig közszolgálatban.** Kimich Antal nagyikindai kir. törvényszéki telekkönyvvezető folyó hó elsején töltötte be hivatalnokkodásának negyvenedik évét. Az érdemes tisztviselőt kartársai és jóbarátai közül a jubileum évforduló alkalmából sokan üdvözölték.

— **Ejjegyzés.** Neuhausz József, a linzi Franck-féle kávégyár tisztviselője eljegyezte Krumenacker József nagybecskereki gőzmalomtulajdonos nájos leányát, Anna kisasszonyt.

— **Mulatságok.** A „Polgari Dalegyelet” tegnap este a Szűcs-féle vendéglőben táncal egybekötött kedélyes estélyt rendezett. Az estély igen jó hangulatban a reggeli órákig tartott.

Ugyancsak tegnap tartotta meg kedélyes estélyét a nagybecskereki munkásképző és tarsaségylet is az Eilmer-féle vendéglőben. A mulatság itt is nagyon jól sikerült.

— **Elzúllott díjok.** A nagybecskereki rendőrség Zsebely Szilárd által külföldi díjokat csavargásért kenyszerűtével kitiltotta a városból és illetőségi helyére toloncoltatta.

— **Haiázás.** Mint részvétel értesülünk, id. Papik István tordai uradalmi felügyelő 68 éves korában, április hó 3-án delben, Tordán meghalt. A boldogult ellen a múlt évben az ismeretes tordai szociális mozgalmakból kifolyólag saját lakása előtt sétaközben merényletet követtek el, de az nem sikerült, a menyében a neki szán gyilkos kés kabátja csontgömbjében fennakadt és abba beletört. E nagy lelki és testi megrázkódtatás folytán azonban betegeskedni kezdett, a mely mindég aggasztó és aggasztóbb lett, hozzájárul még súlyos helyzetéhez a szép reményekre jogosító fia, ifj. Papik István es. és kir. tűzérőhadnagynak múlt hó 12-én Temesvárott történt gyászos elhunja. A boldogult uradalmi felügyelő általános közbecsület és szeretet környezte, mert hű és munkás főtisztviselője volt a gróf Pejacsevich uradalomnak, amelyet sok éven át becsülettel és tisztességgel szolgált. A boldogultban Lestyánszky János Pancsova város főkapitány apósát, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök és özv. Mihálovics Istvánné szül. Kellner Karolina közeli rokonukat gyászolják. A temetés holnap szerdán d. e. 9 órakor lesz Tordán. Halála hírére megyeháza kitűzték a gyászlobogót.

Mint részvétel értesülünk, özv. Perl Józsefné április 1-én 79 éves korában Győrött meghalt. A köztisztelettel és szeretettel környezett matrónában Perl Mihály, a nagybecskereki felsőkereskedelmi iskola tanára édesanyját gyászolja.

Degrel Mihály nagybecskereki postásnéje, született Delkov Magdolna, mint részvétel értesülünk, szombaton éjjel meghalt. Az elhunytat tegnap délután temették el nagy részvétel mellett.

— **Adomány.** Marcoin Jenőné a húsvéti ünnepek alkalmából 8 liter bort, másfél liter pálinkát s egyenkint egy-egy tejes kalácsot adományozott a menedékház szegényeinek, mely nemesszívű adományért ez uton mond háas köszönetet a polgármester.

— **Hangverseny.** A teljes színházi zenekar ma kedden és holnap szerdán este a színházi előadások után válogatott műsorral hangversenyt tart a „Magyar Király”-szálló kávéházi és éttermi helyiségében.

— **Muzslyai csendélet.** Megirtuk, hogy Muzslyan februar hó 15-én éjjel ismeretlen tettesek az utcán megtámadták a koresmából jövő Pesti József muzslyai zsellért, akit úgy összeverték, hogy súlyos sebekkel kellett őt a kórházba szállítani. A csunyánul helybenhagyott ember tegnap délután meghalt. A nagybecskereki kir. ügyesség az elhunyt holtestének felboncolását elrendelte, a tettesek ellen pedig szigorú nyomozást indított meg.

— **Uj dalegyelet Horvátkecsán.** Horvátkecsán legujabbban egy dalegyesület alakult, melynek elnöke: Uzbasich Gáspár csenei főszolgabíró, alelnöke: Nika Samuel községi jegyző és pénztáros: Kaurich József kécsai földbirtokos. Választmányi tagjain kívül sok rendes és pártoló tagja van. A karmesteri teendőket Kovalik Károly ottani tanító végzi. Alapszabályait legközelebb felterjesztik a belügyminiszternek jóváhagyás végett. A fiatal egyesület most husvétkor, folyó hó 4-én egy nagyobbabású dalestélyt rendezett.

— **A jó vásár.** Veszelyits Száva karácsonyi (Szóka) lakos múlt szerdán bent járt a szomszédos temesmegyei dettai vásáron, hol varakozásán felül jó árban adta el csikóit. Ennek örömeben a vele volt társaival együtt jól felöltött a garatra s így nem esoda, hogy délután, midőn az országuton Deata felől a vele egy kocsin levő társaival haza hajtott, nagy kedvében a széles országutat keskenynek találta, miért is egyik árkápot felől a másikra hajtott s így kacsaringósan döcögött hazafelé. E kacsaringózás közben neki ütődött Veszelyits kocsija a szintén hazafelé igyekvő Gyukits Gavra szintén karácsonyi lakos kocsijába, ki bár nem csinált jó vásárt, de azért ő is felöltött a garatra. Here Veszelyits és Gyukits között heves szóváltás támadt, melynek befejezését azonban más időre halasztották. Ez a más idő csakhamar elkövetkezett, mert hazatérve még az nap délután a koresmában találkoztak, ahol lovagias ügyüket ékként fejezték be, hogy a koresmában levők két pártra szakadva, formális csatát vívák, mely azzal végződött, hogy Veszelyits Száva holtan terült el a földön, mert Gyukits Gavr vasruddal őt leütötte. A harcias felek közül azonkívül számosan megsebesültek. Az ügy megvizsgálásra Czenger Naudor módosi albiró és Ormos Lajos járásbírósi aljegyző dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki és dr. Bernády Dániel bánlaki járásorvossal a helyszínére mentek.

— **Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.)** igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-né a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az

altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller”, vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony-védjegyre figyelni kell.

Színház

* **A drótostót.** Sokkal szerencsésebb auspiciumok között, mint a tavaszi szezon első fele, indult meg vasárnap az évad második része, mely iránt annyival inkább érdeklődött a közönség, meri tudta azt, hogy egészen újonnan szervezett társulattal fog megismerkedni. Öröndtes előjelnek tartjuk első sorban azt, hogy a közönség úgy vasárnap, mint hétfőn a legutolsó helyig megtöltötte a színházat. Ha tekintetbe vesszük, hogy a husvét előtti idényben a közönség alig pártolta a magyar színészetet, úgy kétszeres örömmel jegyezhetjük fel ezt a meglepő jelenséget.

Az új társulatról végleges bírálatot egyelőre nem mondhatunk. A dolog természetében rejlik, hogy egy új társulat, melynek tagjai az ország minden részéből kerülnek ki, nem nyújthat olyan kerek, összevágó előadást, mint egy régi, összetanult társulat. Annyit azonban már ma is konstatahatunk, hogy Balla ezuttal is néhány értékes, tehetséges tagot szerződött, aki joggal tarthat igényt a közönség elismerésére. Itt van mindenképp előtt az új komikus, Sziklay Miklós, ki a Nagyváradra szerződött Tihanyit, ezt a szépehetőségű, sokoldalú művészt lesz hivatva pótolni. Az új komikusnak a Pfefferkorn halás szerepében igen szép sikere volt. Teljesen kiaknáza a szerepet, de bármennyire is kacalkozék az alkalom, sohasem lépte túl a jóízűs korlátait. A közönség teljesen méltányolta kitűnő alakítását és sürin tüntette ki tapsaival. A javából való énekest ismertünk meg Gáthy Kálmánban. Hajlékony, kellemes baritonhanggal rendelkezik és ogy előkelő ízléssel énekel, amely ugyancsak ritka a vidéki színpadokon. Második felvonásbeli gyönyörűen előadott daláért, melyet meg is kellett ismételnie, városi tapsot kapott. Jankó Péchy László játszott, de a neki tulmagas énekszereppel nem tudott hatást kelteni. A tegnapi előadásban ezt a szerepet Barna Andor vette át, ki azt elég ügyesen töltötte be.

Igen jó szerephez jutott ismét Balla né. (Zsuka). Szemrevaló, joizű töl leány volt, ki énekével és játékával egyaránt részolgált a hallgatóság tapsaira. Pompásan játszott meg Czákó a képviselőjelölt hadogósmestert. A darab sikerében neki is nagy része volt. A többi szerepekben Kantay T., Aranyossy Bella, helyette heifőn Reviczky Rózi, Harmath Józsa, Takácsné Czákó Mici, Barna, Vándory működtek közre. A zenekar játéka még érezhető volt, hogy tagjai csak most ismerkednek.

A közönség igen kedvezően fogadta Lohár szenzációs operettjét s a főbb szereplőket ismételtén hívta a lámpák elé.

Tegnap délután Herczeg „Ocskay brigaderos”-át adták, melynek címszerepét Balla Kálmán játszotta a közönség zajos teleszínnyilvánításai között.

* **A heti műsor.** Szerdán Herczeg Ferenc nagyhatású színművét „Az első vihar”, mutatja be a színtársulat. A darabban a társulat java erővel vesznek részt. Tarján Irma, Dulich M., Harmath Zseni, Balla K., Gáthy K., Gere Zsiga, Vándory Gusztávval a jelentős szerepekben.

Csütörtökön „Drótostót” lesz a műsorban harmadszor.

Pénteken ismét újdonságot ad elő Balla „A titkos rendőr” című francia bohózatot. A darab a legmulatságosabb bohózatok közül való, melyben a bohókás jelenetek egymást kergetik. A főbb szerepekben Dulich Mariska, Harmath Józsa, Sziklay Miklós, Czákó Vilmos, Balázs Sándor, Gáthy Kálmán, Vándory Gusztav, Fehér Laura, Ligathy Lejos és Jankó Janossal.

* **A Sherry.** A színtársulat most a „Sherry” című operette e készült, a mely Magyar Színháznak az elmúlt hónapokban a legvonzóbb műsordarabja volt s több mint 50-szer ment egymásután.

eredet
szer
nagy
allit
vont
port
nap
csapa

ered
Az
hog
gerre
A ja
és fe

5

ered
király
délel
Abba
amely
állom
miután
kapitá
hajlat

ben, m
sen fog
düssel

ágyud
be a k
lomból
királyt
ner Er
ellent
fogadtá

A
a Stef
láto, at
nal, Ad
A doka
Oszka
ebédet

Bud

ered. tá

Budape

Bud

ered. tá

kerület

hált. Az

kedvelte

1847-b

Bonis

különö

mérések

1896-ba

mánypar

A

Bud

eredeti

zak: Be

egy vac

haza ke

állapota

jobban v

Euaz

eredeti tá

Zeitung

telesekk

császár

országba

örömmel

Vilmos

san kiele

ahhoz,

TÁVIRATOK

Az orosz-japán háború.

A japánok előnyomulása.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyhangzó jelentések szerint a japánok Korea határán mindenütt nagy erővel nyomulnak előre, míg a feállított orosz csapatok ellenállás nélkül vonulnak vissza előlük és Undsanban csoportosulnak. Előreláthatólag a legközelebbi napokban megtörténik az első nagy összecsapás.

A tengeri harctér.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Tokióból táviratozzák: Az orosz hajóhad, amely megkísérelte, hogy Port-Arthur kikötőből a szabad tengerre menjen, ismét visszament a kikötőbe. A japán hajóhad teljesen ura a tengernek és fedezi a japán csapatszállítását.

A király Abbaziában.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Abbaziából táviratozzák: A király Paar Ede gróf főhadsegéddel ma délelőtt 9 órakor érkezett külön vonaton Abbazia—Mattuglie déli vasúti átomásra, amely igen díszesen fel volt díszítve. Az állomáson a hatóságok fejét fogadták s miután átvette Manussi voloscai kerületi kapitány jelentését, kocsiba ült s Abbaziába hajtatott.

Utközben Castua és Volosca községekben, melyeken keresztül ment, ünnepélyesen fogadták s a lakosság nagy lelkesedéssel éljenezte. A községeket elhagyva, ágyudörgés és harangzugás közli vonult be a király Abbaziába. Abazzián az alkalmából gyönyörűen feldíszítették s itt a király Gosz gróf trieszti helytartó, Roszner Ervin báró, fumei kormányzó, Sachs ellentengernagy és Csánády vezérőrnagy fogadták.

A fogadtatás után a király szállására a Stefánia-szállodába vonult vissza, majd látogatást tett a svéd és norvég királyi párnál, Adolf luxemburgi nagyhercegnél és Adelaide nagyhercegnőnél. Délután Oszkár svéd és norvég király udvari ebédet adott királyunk tiszteletére.

József főherceg Budapesten.

Budapest, április 5. (A „Torontál” ered. táv.) József főherceg ma Bécsből Budapestre érkezett.

Elhunyt képviselő.

Budapest, április 5. (A „Torontál” ered. táv.) Bonis István, a kolozsvári kerület képviselője, tegnap hirtelen meghalt. Az elhunyt a szabadalvói párt legkedveltebb tagjai közé tartozott. Bonis 1847-ben október 8-án született Septéren. Bonis az irodalom terén is működött s különösen jogi cikkeit szerették. Előbb a mérsékelt balközéphez tartozott, de amikor 1896-ban képviselővé választották, a kormánypártához csatlakozott.

A vezérkari főnök betegsége.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák: Beck báró vezérkari főnök tegnap egy vacsorán hirtelen rosszul lett, hogy haza kellett szállítani. A vezérkari főnök állapota azonban nem súlyos s má már jobban van.

A német császár egészsége.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Norddeutsche Allgemeine Zeitung legutóbbi száma azokkal a híresztelésekkel szembem, a melyek a német császár torokbajának rosszabbodásáról szólnak, a következőket írja: „Németországban s jóval annak határain túl örömmel fognak értesülni arról, hogy Vilmos császár egészségi állapota tartósan kielégítő és minden kihatás megvan ahhoz, hogy üdülőtújának teljes hatása

lesz. Azokból a szenzációkból, a melyek néhány külföldi újságban megjelentek, egy szó sem igaz.”

A szocialisták országos gyűlése.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi szociáldemokrata-párt husvét két ünnepén tartotta a főváros dísztermében országos kongresszusát. A gyűlésen a budapestiek kívül sok vidéki szociáldemokrata is résztvett, az utóbbiak között románok, németek, szerbek és tótok. Az elnö ség megalakulása után az igazoló bizottság kezdte meg működését; ennek jelentése szerint 277 községből — beleértve Budapestet — 419 szervezet 665 küldöttel volt képviselve, s ebből a vidék — 276 község — 350 szervezettel, illetve 520 küldöttel szerepel. Az első nap a napirendre csak a párt s a pénztár évi jelentései voltak kitűzve, melyeket élénk vita után elfogadták s a pártvezetőségnek a fölmentést megadták. Második nap a párt ajtót és az agitációs szabadságot tárgyalták.

Életunt grófné.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák: Vasárnap reggel ott egy elegáns hölgy a Dunába akart ugrani, de a rendőr megakadályozta tettében. A rendőrségnél kiderült, hogy az illető hölgy Festetich Pál gróf elvált felesége, született Friebeisz Vilma, ki a Continental szállodában lakott. Tettének okáról nem adott felvilágosítást.

Halálos puskajavítás.

Budapest, április 5. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Zsolnáról táviratozzák: Teszar Vilmos ottani erdővéd puskáját a vág-podhárdi kovácshoz vitte javítani. A kovácsegéd mindjárt munkába is vette a puskát, de nem tudta, hogy töltve van s így történt, hogy a puská elsült s a golyó megölte a kovács kis fiát. Az erdővéd ijedtében a Vágba ugrott, de kifogták.

Nagy árvíz Amerikában.

Budapest, április 5. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Newyorkból táviratozzák, az Ohio északnyugati és északi részeiből nagy áradások híre érkezik. Indiana nyugati részei is víz alatt vannak. Több szénbányában, gyárban az üzemet be kellett szüntetni, sok hídats elsodort az ár. Marion város keleti része rombadőlt. Az emberáldozatok számát még nem lehetett pontosan megállapítani. A kár már eddig is két millió dollárt tuhalad.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. április 5.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilos	50 kilogr. ára		Kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	8.05	8.30	80	8.40	8.60
Pestvidéki új	76	8.—	8.25	80	8.35	8.50
Bánsági új	76	7.85	8.05	80	8.20	8.30
Bácskai új	76	8.05	8.30	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.45	6.60
„ másodrendű					6.35	6.45
Árpa takarmány					5.80	6.—
„ égetni való					5.70	5.80
Zab sörfőzésre való					0.—	0.—
Tengeri bánsági					5.50	5.70
„ másnemű					5.20	5.30
Repos káposzta					10.35	10.55
„ bánsági					—	—
Köles					5.30	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, április 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyobb részt estek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.02	—
Buza (októberre 1904.)	7.99	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.17	—
Zab (áprilisra)	5.23	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.30	—
Rozs (októberre)	—	—

Nyiltér.*)

NESTLE Legtökéletesebb tápszercsecsemők részére.

gyermekliszt

Kísérleti czélokra fél dobozok a Korona. A hiszjelt szülésznőknek proba dobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNÁL fele. Főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7sz.

(268b—6.1)

Gyomorégés

ellen rendszeren használva a

Rohitschi

Templ- vagy Styria-forrás

savanyúvizet, megszünteti azt

(302—1.1)

* Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Új Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p. kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perkor és minden esütőrtökön este 8 óra 15 perkor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és esütőrtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perkor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetidjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat			Személyvonat III.
			I.	II.	III.	
o s z t á l y						
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00	
„	Cannes	franc	122-45	87-80		
„	Firenze	„	79-80	58-10	32-50	
„	Genova	„	95-55	69-10	38-95	
„	Grasse	„	124-60	89-25		
„	Lyon-Perrache	„	134-55	95-70		
„	Marseille	„	144-05	102-40		
„	Milano	„	76-25	55-60	31-05	
„	Menton	„	116-30	83-65		
„	Napoli	„	106-85	77-05	43-60	
„	Nizza	„	119-00	85-45		
„	Róma	„	80-05	58-25	32-60	
„	Torino	„	95-40	69-00	38-90	
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50	
Berlin	„	márka	103-80	73-50	41-20	
Breslau	„	„	80-60	58-00	31-80	
Hamburg	„	„	130-20	93-10	54-90	

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:
Diszterem hálólhelylél együtt 16 kor.
I. osztály 12 „
III. (fedélzet) 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állnak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponkint indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Vonalok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 22 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovara: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 23 p.

9181/1903. szám.

288—3.3

Házeladási hirdetés.

Mokrin, Basahid, Szerb-Padé, Magyar-Padé és Szaján községek közös tulajdonát képező, a nagykikindai 1391. számú tjt. vben 2479. hr. és 141. ö. i. számú ugynevezett „Járási székház“ az érdekeltségnek elhatározása folytán, szabad kézből örökön eladó.

Az eladási feltételek alulírott község előjáróságánál megtekinthetők.

Vételi ajánlatok f. évi július 31-ig Mokrin község előjáróságánál adható be. Mokrinban, 1904. március 29.

Mokrin község előjárósága.

Gazdatiszt,

ki földmives iskolát vezetett és 12 éve, hogy nagyobb gazdaságokban e minőségbe alkalmazva van és mint kezelőtiszt 6 éven keresztül működött azonnali belépésre állást keres, esetleg kisegítői állást is elfoglal.

Szíves megkeresését „G. A.“ jelige alatt továbbra kiadó hivatal.

184. sz. 1904.

292—2.1

Árlejtési hirdetés.

Torontálvármegye alispánjának 32488. 1903. sz. véghatározata, és Homolic község képviselőtestületének határozata alapján a „Ponyvica“ nevezetű holt vizen át építendő vashíd iránti szóbeli árlejtés e községében f. évi április hó 30. napjának d. e. 10 órája titűzetik s erre a vállalkozók meghívotnak. Az összes munka és anyag 12565 kor. 84 fillérral van előirányozva, mely összeg a kikiáltási ár.

Részletes tervek, költségvetés, műszaki leírás és árlejtési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Homolicon, 1904. évi március hó 26-án.

A község előjárósága.

A kir. kormány által segélyezett szövőgyár

Kugler Lipót és Fia

Nagybecskerek. Gyár és festőműhely Bakics-utca.

Gözüzemre berendezett

műfestőműhely

mindennemű uri, női és gyermekruhák festésére teljes és feibontott állapotban. Prémárúk, bőrök, szőnyegek, butorszövetek, asztal- és ágyszerítők, függönyök, esipkék, szalagok, harisnyák, selyem, gyapju, gyapot, jute és disztollak festését elvállalják.

Vegyitisztító intézet.

Rendkívül pontos és gyors kiszolgálás.

Fehérités és esinozás.

Olcso gyári árak!

Bor-eladás.

Gr. Stubenberg József pincészetéből saját termésű érmelléki borok palackokban valamint hordókban kaphatók. Próbaminta 5 kgros postacsomag 2 kor. 50 fill. Bővebb tudósítást és árjegyzéket ad a sántartói hivatal Székelyhidon (Biharmegye).

Mokrin község előjáróságától.

463. sz. 1904.

Árverési hirdetés.

Mokrin község, mint testület tulajdonát képező a mokrini 5305. számú tjt. vben 8242/a., 8527/b hrsz. alatt foglalt 7 hold 724 □-ól überlandialis föld a képviselőtestületnek törvényhatóságilag jóváhagyott 112. közgyűlési számú határozata folytán folyó évi május hó 26-án napján d. e. 9 orakor az itteni község házában a legtöbbet ígérőnek örök áron fog adatni.

Mokrin, 1904. évi március hó 29-én. Községi előjáróság.

515. sz. 1904.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye bánlaki járásában Zichyfalva székhellyel, hová Zichyfalva, Nagyágaj, Nagymargita, Istvánvölgy, Györgyháza és Ürményháza községek tartoznak, rendszeresített körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mind zok t. kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t. c. 127. §-a s illetve az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet 296. és 297. §§ aiban képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket hozzám f. évi május hó 10-ig adják be.

A körállatorvos javadalmazása 1200 kor. fizetés és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Bánlak, 1904. évi március hó 30-án.

A főszolgabíró helyett.

Dr Kropf,

tb. főszolgabíró.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi október hó 1-étől.

Table with columns for Oda, Szeged—Karlova—Nagy-Becsckerek, and Vissza. It lists train routes, departure/arrival times, and station names like Budapest, Szeged, Karlova, Nagy-Becsckerek, Nagy-Kikinda, and Szécsány.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.